

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
КАФЕДРА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА, ГЕОДЕЗІЇ І
ЗЕМЛЕУСТРОЮ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проходження виробничої практики
для здобувачів вищої освіти
галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
зі спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»
освітнього ступеня «бакалавр»

м. Кам'янець-Подільський, 2023

УДК 712.4 (07)

Укладачі:

М'ЯЛКОВСЬКИЙ Руслан Олександрович

доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою

БЕЗВІКОННИЙ Петро Васильович

кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри садово-паркового господарства, геодезії і землеустрою

Рекомендовано до друку методичною радою Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (протокол № від)

Рецензенти:

Наталія РУБАНОВСЬКА

кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри «Біології та методики її викладання» Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Вероніка ХОМІНА

доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри рослинництва, селекції і насінництва Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

М'ЯЛКОВСЬКИЙ Р.О. БЕЗВІКОННИЙ П.В. Методичні рекомендації до проходження виробничої практики для здобувачів вищої освіти денної форми навчання освітнього ступеня «бакалавр» галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» – Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2023. 44 с.

Виробнича практика студентів, які навчаються за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство» є найважливішою ланкою у вивченні головних дисциплін з основ створення об'єктів садово-паркового господарства, правил догляду за ними і є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Бакалавр» спеціальності «Садово-паркове господарство».

У методичних рекомендаціях викладено питання стосовно організації, баз проведення, змісту практики, викладено вимоги до написання звіту, порядок та строки його захисту, контролю та підведення підсумків виробничої практики.

© М'ЯЛКОВСЬКИЙ Р.О. 2023

© БЕЗВІКОННИЙ П.В., 2023

©ЗВО «Подільський державний університет», 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ОРГАНІЗАЦІЯ І БАЗИ ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	6
2. ЗМІСТ ТА ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ	8
2.1. Матеріал, який треба зібрати	8
2.2. Особиста участь студента в технологічних процесах	13
2.3. Науково-дослідна робота	14
3. СТРУКТУРА ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ	15
4. ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ТА ЙОГО ЗАХИСТ	23
4.1. Вимоги до оформлення звіту	23
4.2. Порядок і строки захисту звіту з виробничої практики	24
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	25
ДОДАТКИ	26

ВСТУП

Вирішення задач зі створення природного оточення, найбільш благоприємного для праці і відпочинку населення промислових центрів, потребує подальшого розвитку зеленого будівництва. У зв'язку з цим необхідно удосконалювання системи практичної підготовки фахівців садово-паркового господарства. велика роль у цьому належить виробничій практиці.

Виробнича практика здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство» є організаційно-технологічною практикою, за умов проходження якої завершується підготовка студентів освітнього ступеня «Бакалавр». Практика передбачає закріплення отриманих в процесі навчання знань та вмінь у галузі дендрології, лісознавства, фітопатології, ентомології, декоративного розсадництва з основами насінництва, основ створення квітників, газонів тощо.

Метою виробничої практики є оволодіння студентами навичок створення об'єктів садово-паркового господарства, розробки заходів догляду за ними, влаштування газонів, квітників, пересадки крупномірних дерев, ознайомлення з новітніми технологіями вирощування декоративних деревних і квітникових рослин, газонних трав, створення композицій з деревно-чагарникової та трав'янистої рослинності на основі закономірностей, принципів і прийомів формування об'єктів зеленого будівництва, засвоєння основних етапів передпроективних досліджень та авторського нагляду за здійсненням проекту.

Серед головних **задач практики** слід виділити наступні:

1. Закріпити практичні навички, отримані під час теоретичного вивчення дисциплін, проходження навчальних практик.
2. Оволодіти новітніми технологіями створення зелених насаджень та правилами догляду за ними.
3. Навчитися прийомам вирощування садивного матеріалу в теплицях, розсадниках, відкритих ділянках відповідно до нормативних вимог.

4. Вміти проводити інвентаризацію лісокультурних насаджень на основі положень з оформленням відповідної документації.
5. Забезпечити проведення догляду за лісовими культурами та садово-парковими об'єктами у визначені терміни з врахуванням потреби, обсягів, тривалості та черговості проведення агротехнічних заходів.

У період проходження практики, крім виконання основних задач, здобувачі вищої освіти набувають навички суспільно-політичної, соціально-економічної роботи, опановують нові методи керування виробництвом, бізнесу і менеджменту.

1. ОРГАНІЗАЦІЯ І БАЗИ ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича практика проводиться на підприємствах і організаціях, де впроваджені новітні технології створення об'єктів садово-паркового будівництва, агротехніка вирощування декоративних деревних, квітникових рослин, газонних трав, застосовуються передові методи організації праці й управління та працює достатня кількість кваліфікованих працівників для керівництва практикою. Підставою для проходження виробничої практики є договір про співпрацю, який своєчасно укладається між навчальним закладом і базою проведення практики. У період проходження практики здобувачі вищої освіти можуть зараховуватися на відповідні посади. Якщо в організаціях, де проходить практика вакансії відсутні, здобувачі вищої освіти проходять практику як дублери спеціалістів підрозділів.

Керівник практики (викладач кафедри садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою) від ЗВО «Подільський державний університет» **зобов'язаний:**

1. Розподілити студентів на практику, при цьому враховуються замовлення на підготовку відповідних спеціалістів і майбутні місця роботи після закінчення навчання.
2. Провести із студентами інструктаж з техніки безпеки, про що робиться відповідний запис у журналі, а також інструктаж про проходження практики, розробку індивідуального плану-графіка практики.
3. Здійснювати нагляд за станом підготовки організацій, з якими укладено договори на співпрацю та на проходження студентами практики.
4. Проводити контроль за забезпеченням організацією (місцем практики студентів) нормальних умов праці і побуту згідно з діючим законодавством.
5. Надати студентам, що проходять практику, договір про проведення виробничої практики, щоденник практики, направлення та повідомлення, відповідні методичні рекомендації.

6. Консультувати студентів із питань збору матеріалів для написанні звіту, а у майбутньому і бакалаврської випускної роботи.
7. Розглянути звіти студентів про практику, надати відзив про їхню роботу.
8. Приймати участь у підготовці наукових студентських конференцій за підсумками виробничої практики.

З іншого боку, організації, що є базами практик:

1. Надають відповідно з договорами і програмою студентам місця практики.
2. Створюють необхідні умови для одержання студентами в період проходження практики знань за фахом.
3. Проводять інструктаж з охорони праці, техніки безпеки тощо.
4. Забезпечують і контролюють дотримання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку закладу.
5. Несуть повну відповідальність за нещасні випадки зі студентами, що проходять виробничу практику на даному підприємстві.
6. Додержуються узгоджених із вищим навчальним закладом графіків проходження практики.
7. Забезпечують студентів на час проходження практики пільговим харчуванням, спецодягом та індивідуальними засобами захисту відповідно до встановлених нормативів за рахунок коштів організації (місця практики).
8. Забезпечують студентів гуртожитком на умовах, наданих постійним робітникам або орендують житлову площу з повним (частковим) відшкодуванням коштів, якщо здобувачі вищої освіти проходять практику за межами міста.

Керівник практики від установи:

1. Організує проходження практики закріплених на ним студентів у тісному контакті з вузівським керівництвом.
2. Знайомить студентів із організацією робіт на конкретному робочому місці, сприяє виконанню студентом відповідних розділів практики.
3. Контролює ведення щоденника, підготовку звіту студентами і складає на них виробничу характеристику, що містить дані про виконання програми

практики й індивідуального завдання, про відношення студентів до роботи, участь у житті колективу тощо.

У свою чергу **студент**, який проходить практику у певній установі **зобов'язаний**:

1. Підпорядкуватися керівництву організації, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.
2. Суворо додержуватися правил техніки безпеки, охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та ін.
3. Нести відповідальність за виконану роботу та її результати нарівні з штатними співробітниками.
4. Вести щоденник практики відповідно до вказівок керівників (від навчального закладу та від установи).
5. Подати керівнику практики письмовий звіт про виконання всіх завдань, здати у встановлений термін звіт про практику і захистити його перед комісією кафедри.

2. ЗМІСТ ТА ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

2.1. Матеріал, який треба зібрати

Під час виробничої практики студент, який навчається за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство» повинен ознайомитися з архітектурно-планувальною та ландшафтною організацією об'єктів садово-паркового будівництва, навчитися створювати композиції з деревної та чагарникової рослинності, засвоїти основи створення квітників, газонів та проводити догляд за ними, аналізувати економічні умови і результати виробничо-фінансової діяльності організації, де проходить практика і відобразити їх у звіті у відповідних розділах.

За період проходження практики студентам слід зібрати наступний матеріал, який буде використано ними під час написання звіту, а в подальшому і бакалаврської випускної роботи:

1. Загальну характеристику організації, де студент проходить практику, трудові ресурси та їх використання, організацію виробництва, фінансову характеристику, економічні зв'язки тощо.
2. Відомості про клімат: температура повітря (максимальна, мінімальна, середня), дата весняних або осінніх заморозків, сума активних температур, напрям вітру тощо. Дані про геологічні, гідрологічні і ґрунтові умови ділянки, на якій розташована установа; матеріали щодо підземних комунікацій, технологічні карти на вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.
3. Копію генерального плану об'єкту (розміщення теплиць, парників, розсадників тощо).
4. Відомості про пестициди, біологічно активні речовини, які використовують у технологічних процесах.
5. Перелік машин та механізмів для здійснення технологічного процесу.
6. Асортимент рослин, які використовуються для створення газонів, квітників, альпійських гірок, композицій з деревно-чагарникової рослинності, із визначенням їх морфологічних характеристик.
7. Технології створення різних типів газонів, квітників, догляд за ними та боротьба з шкідниками та хворобами.
8. Основні вартісні показники вирощування декоративних культур.

У період виробничої практики в залежності від місця проходження і можливостей підприємства, що пов'язано з його спеціалізацією, необхідно забезпечити виконання і закріплення матеріалу з таких теоретичних і практичних курсів:

Декоративне розсадництво з основами насінництва. Проводити паспортизацію насіння посівного призначення. Визначати посівні якості насіння (чистота, маса 1000 насінин, схожість, життєздатність та доброякісність). Вміти одержувати насінневий матеріал із шишок, сухих та соковитих плодів. Встановлювати строки посіву, норми висіву і глибину загортання насіння. Розробляти схеми висіву насіння та застосовувати

ефективні агротехнічні прийоми вирощування садивного матеріалу в теплицях, розсадниках, відкритих площах відповідно до нормативних вимог. Вміти підготувати насіння різних порід до посіву, укорінювати живці, користуватися біологічно активними речовинами. Підбирати сівозміни для посівного відділення і шкіл розсадників за різних ґрунтово-кліматичних умов. Скласти план агротехніки вирощування розсади декоративних деревних та трав'яних культур: підбирати добрива, встановлювати норми поливу тощо. Проводити інвентаризацію садивного матеріалу, визначати його кількість та якісні показники. Ознайомитися із найсучаснішими методами отримання садивного матеріалу, наприклад такого, як клональне розмноження [1, 7].

Фітопатологія. Проводити облік ураженості вегетативних та генеративних органів декоративних деревних та квітникових рослин фітопатогенними організмами (грибами, вірусами, бактеріями, фітоплазмами). Визначати необхідні методи захисту об'єктів садово-паркового будівництва від збудників хвороб. Використовуючи фітопатологічні довідково-методичні матеріали, проводити визначення основних збудників фітозахворювань та оцінювати санітарний стан насаджень у відповідності з санітарними правилами. На підставі діючих методик та положень шляхом огляду діагностувати хвороби насіння і сіянців, визначати ступінь зараженості ґрунту теплиць, розсадників та лісокультурних ділянок хворобами із занесенням даних у відповідні відомості. Використовувати новітні методики проведення заходів з метою попередження руйнування деревини за дії дереворуйнівних грибів. Надавати оцінку санітарному стану лісонасаджень, проводити його оздоровлення із урахуванням відомостей про індивідуальний розвиток збудника хвороби [6].

Ентомологія. Застосовувати сучасні технології проведення комплексу робіт із захисту деревини від руйнування на лісосіках та верхньому складі з врахуванням біологічних особливостей деревних порід та технічних шкідників. Проводити оцінку санітарного стану лісових насаджень та здійснювати санітарно-оздоровчі заходи у відповідності з санітарними правилами, методами і технологіями, які враховують біологічні особливості розвитку

ентомошкідників. Вміти за допомогою довідників, методичних розробок викладачів кафедри визначати видову приналежність шкідників та згідно з існуючими нормативами надавати оцінку санітарному стану лісонасаджень. Проводити облік чисельності шкідників хвої та листків. Контролювати санітарний стан розсадників, теплиць на заселеність ентомошкідниками. Визначати видовий склад ґрунтової ентомофауни [6].

Дендрологія. Визначати видовий склад територій, які підлягають обстеженню, проводити їх екологічний та морфологічний аналіз. Встановлювати певні фенологічні фази індивідуального розвитку, за необхідності складати феноспектри. Проводити діагностику життєздатності деревних рослин, інвентаризацію деревних насаджень. На основі довідково-методичних матеріалів і нормативних документів визначати візуально за польових умов та за даними пробних площ у камеральних умовах, дендрологічні, морфологічні, едафічні, фітоценотичні та екологічні характеристики компонентів насадження: деревостану, підліску, підросту. Визначати рясність цвітіння та плодоношення деревних, чагарникових і трав'янистих рослин методами окомірної оцінки та кількісного обліку за існуючими методиками. Відповідно до біологічних особливостей деревних порід проводити різні щеплення в теплицях, розсадниках, насадженнях, використовуючи спеціальні інструменти та матеріали і розроблені рекомендації [5].

Лісознавство. Використовуючи шкали оцінки успішності природного поновлення, проводити облік самосіву і підросту деревних порід на лісосіках та під наметом насаджень для обґрунтування шляхів лісовідновлення. На основі діючих положень і рекомендацій створювати в природі та формувати лісонасінневі плантації вегетативного і насінневого походження для тривалої заготівлі цінного за спадковими властивостями насіння деревних порід із занесенням даних на них у паспорти відповідної форми. На основі оцінки стану насаджень у відповідності з існуючими положеннями і рекомендаціями проводити заходи щодо збереження самосіву і підросту та сприяння природному поновленню основних лісоутворюючих порід під наметом

насаджень і на лісосіках з метою постійного виконання лісом середовищевірних функцій і формування біологічно стійких високопродуктивних лісостанів. На основі нормативних документів проводити інвентаризацію садивного матеріалу для створення лісових культур стандартними сіянцями [10].

Квітникарство. Ознайомитися з асортиментом декоративних квіткових однорічних, дворічних та багаторічних рослин, що використовуються в озелененні, їх морфологічними характеристиками, особливостями їх росту і розвитку, вимогами до умов зростання; охарактеризувати особливості насіннєвого та вегетативного розмноження квітникових культур; опанувати методи підготовки квітників та їх планування, перенесення в природу, догляду та режими вирощування; специфіку зрізки квітникових культур, методи збереження квітникової продукції; технологію створення кам'яних садів. На основі отриманих під час лекційних та лабораторно-практичних занять знань студент повинен вміти підготувати ґрунт під квітникові рослини, отримувати розсаду декоративних квіткових рослин вегетативним та насіннєвим способом, проводити догляд за нею, регулювати ростові процеси та розвиток рослин з використанням фізіологічно активних речовин тощо [3].

Рослини закритого ґрунту. Ознайомитися з основними теоретичними положеннями технології вирощування декоративних рослин у теплицях, парниках та оранжереях, організацією процесу вирощування промислових декоративних культур. Вивчити технологію вирощування рослин на зріз та горщикову продукцію, особливості їх розмноження. Здобувачі вищої освіти повинні вміти організовувати технологічні процеси, впливати на їх ефективність та здійснювати контроль робіт із вирощування декоративних рослин в умовах закритого ґрунту, виконувати базові експериментальні роботи, узагальнювати та систематизувати їх результати.

Під час проходження практики студент повинен проаналізувати такі боки роботи підприємства як охорона праці та навколишнього середовища [9].

Охорона праці. Студент-практикант ознайомлюється зі службою охорони праці та формами контролю за технікою безпеки на підприємстві (базі проходження практики), набуває навиків проведення навчальних та поточних інструктажів з техніки безпеки з працівниками при проведенні робіт зі створення об'єктів садово-паркового господарства та догляду за ними. Студент детально опановує заходи протипожежної безпеки на підприємстві, контролю санітарно-гігієнічного стану, надає рекомендації щодо удосконалення технології створення об'єктів зеленого будівництва і отримання садивного матеріалу з метою ліквідації небезпечних ланок роботи [10].

Екологічний стан господарства. Студент-практикант вносить пропозиції керівництву організації, де він проходить виробничу практику щодо охорони навколишнього середовища. Бере участь у розробці плану заходів відносно охорони природи, що включає розділи: охорона земель, охорона води, охорона атмосфери. Проводить бесіди з питань охорони природи з робітниками відділів установи [8].

2.2. Особиста участь студента в технологічних процесах

За період виробничої практики студент зобов'язаний засвоїти практичні питання щодо:

- проведення інвентаризації деревних насаджень, визначення їх видового складу;
- оцінки санітарного стану та визначення збудників хвороб та ентомошкідників;
- створення газонів, квітників та інших об'єктів зеленого будівництва та догляду за ними;
- проведення паспортизації насіння посівного призначення, підготовки їх до посіву, розрахунок норми висіву при створенні газонів;

Відповідно до цієї вимоги студент-практикант повинний прийняти особисту участь у наступних видах робіт:

- ✓ детальному дослідженні ділянки, на якій планується створення об'єктів садово-паркового господарства;
- ✓ складанні інвентарної відомості певного об'єкту лісового господарства із зазначенням вікового та санітарного стану рослинних об'єктів (за необхідністю зазначити збудників хвороб та комах-шкідників), їх видового складу, фенологічних фаз;
- ✓ підбиранні асортименту рослин для створення квітників, газонів, альпійських гірок, розробці системи заходів догляду за ними;
- ✓ закладанні квітників, газонів або альпійських гірок, користуючись власним досвідом, порадами керівника практики, методичними рекомендаціями; догляданні за створеними садово-парковими об'єктами;
- ✓ підготовці насіння до посіву;
- ✓ визначенні якостей насіння (чистота, маса 1000 насінин, схожість, життєздатність, доброякісність тощо).

2.3. Науково-дослідна робота

У період проходження виробничої практики студент відповідно до індивідуального завдання, що видає керівник практики від навчального закладу (кафедра садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою), зобов'язаний провести польові дослідження (розсадник, лісовий фітоценоз, заповідник, парк тощо) або у закритих приміщеннях (теплиці, оранжереї), результати яких стануть матеріалом для виконання випускної бакалаврської роботи. Тема, схема дослідження і методики його виконання узгоджується з керівником від кафедри перед виїздом студента на виробничу практику. При проходженні практики в певній установі студенту треба зібрати необхідний матеріал, а саме новітні технології вирощування садивного матеріалу деревних і квітникових декоративних рослин; застосування біологічно активних речовин; використання комп'ютерних програм при обліку деревостану та ін.

Основні результати проведення дослідів потрібно показати у відповідному розділі звіту з практики.

3. СТРУКТУРА ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ

Головні вимоги до звіту: аналітичний підхід, критичний характер подачі матеріалів, конкретність, послідовність, достатня повнота. Звіт не повинен носити описовий „книжковий” характер. У ньому повинні бути визначені особисті судження і погляди автора звіту. Матеріали звіту викладаються за розділами у послідовності, вказаній у програмі. Загальний обсяг звіту не більше 40 сторінок друкованого тексту. Звіт з практики повинен містити наступні структурні елементи.

Титульний аркуш (додаток 5)

Зміст

Вступ. У вступі висвітлюється мета і завдання практики, вказується місце її проходження, актуальність теми, що виконується студентом під час виробничої практики за індивідуальним завданням.

1. Загальна характеристика установи (місця проведення практики: підприємство зеленого господарства, розсадник, заповідник, лісгосп, парк). Проводиться аналіз розміщення об’єкту, визначення його місця у структурі міста (області), оточуючі ділянку насадження, структура управління, історичний аналіз, характер парків, теплиць, структура розсадника, машини і механізми, що застосовуються у господарстві.

Надається стисла санітарно-гігієнічна характеристика району, наявність джерела шкідливих газів, пилу та інших факторів, ступінь шкідливості.

2. Природно-кліматичні умови району практики (розсадника, заповідника, лісгоспу, парку тощо).

2.1. Геологія і гідрологія: стисла характеристика рельєфу, висота над рівнем моря, водойми і водні потоки, вихід гірських порід, глибина і режим ґрунтових вод тощо.

Рельєф описується за такою схемою: положення відносно рівня моря, загальний опис місцевості і форми мікрорельєфу, наявність ерозійних процесів.

2.2. *Клімат*: середньомісячна температура повітря, середня мінімальна і максимальна температура повітря, сезонна і річна кількість опадів, відносна вологість повітря, число похмурих і сонячних днів, сила вітру, напрямок за сезонами, можливість суховіїв та посух, промерзаємість ґрунту, товщина снігового покриву та характер його накопичення, час повного спаду снігового покриву.

Для характеристики кліматичних умов слід використовувати дані кліматичного довідника по Україні або багаторічних спостережень найближчої до підприємства метеорологічної станції.

2.3. *Ґрунти та глибина залягання ґрунтових вод*. Ґрунтово-гідрологічні умови характеризуються: основними типами ґрунтів, глибиною залягання ґрунтових вод. Виявляється належність ґрунтів до відповідної класифікації, стисла характеристика з зазначенням елементів живлення, гумусу, засоленості, лужності тощо. Переважаючі типи ґрунтів описуються за генетичними горизонтами з наведенням їх механічного складу.

2.4. *Тривалість вегетаційного періоду, час настання осінніх заморозків, кінець весняних приморозків*.

3. Аналіз рослинності (асортимент декоративних деревних і квітникових рослин, газонних трав). Якщо практика проходить у лісовому господарстві, заповіднику, лісопарку, парку надаються аналіз структури та динаміки фітоценозу і оцінка його стану, проводиться таксаційно-фітоценотична оцінка фітоценозів (табл. 1). Наводяться дані з розподілу площ за основними (ведучими) породами (табл. 2).

Визначають:

- *клас віку* – умовний підрозділ насаджень на групи за віком (хвойні породи, дуб, клен, бук, ясен, в'яз, підрозділяються на класи по 20 років; береза, вільха, осика, липа – на класи по 10 років);

- *бонітети* – показник продуктивності насаджень в умовах зростання. Визначається за середньою висотою дерева даного віку (I – бонітет високих насаджень, V – найменших);

- *повнота* – ступінь зімкнутості крон насаджень (1 – повноті насадження, 0,1 – рідкі) (табл. 3);
- *надґрунтовий покрив* – характер покриття верхнього шару ґрунту (трав'янистий, моховий, лишайниковий, мертвий (опале листя, хвоя, кора і гілки));

Таблиця 1

Зразок бланку опису лісового фітоценозу

1	Геоботанічний опис №	Опис
1.1	Пробна площа №	
1.2	Дата	
1.3	Автор опису	
1.4	Назва асоціації	
1.5.1	Географічне положення	
1.5.2	Місцезнаходження	
1.5.3	Лісництво	
1.5.4	Квартал, виділ	
1.5.5	Оточення	
1.5.6	Розміри площі	
1.6	Прив'язка до профілів, катен	
2	Екотоп	
2.1	Висота над рівнем моря, м	
2.2.1	Рельєф:	
2.2.2	Мезорельєф	
2.2.3	Мікрорельєф	
2.2.4	Нанорельєф	
2.2.5	Експозиція, крутизна схилів	
2.3.1	Умови зволоження	
2.3.2	Тип гігротопу	
2.4.1	Ґрунтовий покрив	
2.4.2	Підґрунтя	
2.4.3	Мертвий покрив	
3	Зооценоз	

Таблиця 2

Розподіл площ під основними (ведучими) породами

Порода	Площа, га	Примітка

Таблиця 3

Розподіл площ за повнотою насаджень

Порода	Повнота насаджень								Площа, га	Середня повнота
	1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3		

- *тип лісу* – сукупність насаджень, що характеризуються однорідними умовами (головним чином, однаковими умовами зволоження);

- *запас деревини* – об'єм деревини, вимірюється у кубічних метрах.

Еколого-фітоценотичний аналіз виконується за схемою:

- Тип рослинності → формація → субформація → екологічна група → асоціація із зазначенням лісорослинних умов → корінна асоціація → вихідна асоціація.

- Морфологія фітоценозу: флористичний склад (відсоткове співвідношення, перевага виду); екологічний склад (ксеро-, мезо-, гігро-, галофіти та ін.); популяційний аналіз (аналіз видового складу за статтю, віком та екологічним складом); перевага виду (за 5-бальною шкалою О. Друде); покриття трав'янистими рослинами (за 5-бальною шкалою Шеннікова), деревними рослинами (за 10-бальною шкалою); виділення едификаторів та асектаторів, видів-супутників, випадкових видів; ярусність (деревних, чагарникових, трав'янистих рослин), аспективність або фізіономічність (залежно від пори року та особливостей рослин).

- Розрахунок частоти відвідування об'єкту (лісопарку, парку), рекреаційне навантаження. Заповнюють таксаційно-фітоценотичну шкалу естетичної оцінки фітоценозу (за В.А. Кучерявим, 1981) (табл. 4).

Якщо місцем практики є господарство зеленого будівництва, парк, розсадник, складається інвентаризаційна відомість деревної рослинності (табл. 5), надається зведена відомість асортименту дерев і кущів (табл. 6), характеризується тип квітників (табл. 7), газонів (табл. 8), вказується площа,

яку вони займають, наводяться фотографії. Пропонуються рекомендації з поліпшення їх загального вигляду, зі зміни асортименту, композицій тощо.

4. Аналіз технології вирощування садивного матеріалу в даному господарстві.

4.1. Ботанічний опис вказаного виду (видів роду). Надається систематична приналежність культури, характеристика стебла, пагонів, листків, коренів, глибина та характер розміщення останніх у ґрунті, будова квіток, плодів, насіння, терміни цвітіння та плодоношення.

4.2. Декоративні форми вивчаємої культури. Описуються декоративні форми, їх особливості, застосування в озелененні.

4.3. Аналіз технології вирощування обраної декоративної культури в даному господарстві.

4.3.1. Способи розмноження вказаної форми. Описують всі можливі способи розмноження вивчаємої культури (насіньове, вегетативне).

4.3.2. Вирощування розсади (для квіткових рослин), сіянців і саджанців (для деревних рослин). Характеризується насінництво даної культури, посів насіння у ґрунт або у парники, догляд за розсадою або сіянцями, правила висаджування рослин на постійному місці зростання. При закладанні газонів розраховують норми висіву насіння при складанні травосімішей (додаток 4).

Таблиця 4

Таксаційно-фітоценотична шкала естетичної оцінки фітоценозу (за В.А. Кучерявим, 1981)

Таксаційно-фітоценотичні ознаки	Бали	Таксаційно-фітоценотичні ознаки	Бали
Бонітети		Щільність трав'яного покриву	
I і вище	3	Густий (проективне покриття більше 75 %)	3
II – III	2	Середньої щільності (45–75 %)	2
IV – V	1	Рідкий (до 45 %)	1
Вологість ґрунту		Вік деревостану	
Сухий	2	Молодняк	1
Свіжий	3	Середньовікове насадження	2
Вологий	2	Спіле насадження	3

Сирий, мокрий	1		
Характер рельєфу		Повнота деревостану	
Горбкуватий	3	0,9 і більше	1
Хвилястий	2	0,6–0,8	2
Рівний	1	0,5 і менше	3
Ярусність головної синузії		Захламленість ділянки	
Одноярусна	1	Велика	1
Двохярусна	2	Середня	2
Трьохярусна	3	Відсутня або незначна	3
Підрост		Ознаки ґрунтової ерозії	
Незадовільний	1	Значна	1
Задовільний	2	Незначна	2
Добрий	3	Відсутня	3
Підлісок		Ознаки ущільнення ґрунту	
Густий	1	Помітне	1
Середній	2	Ледь помітне	2
Рідкий	3	Відсутнє	3
Видовий склад трав'янистого покриву		Ознаки ентомо-, фіто- та інших хвороб	
Багатий (більше 50 видів)	3	Відсутні	3
Середньо-багатий (20–50 видів)	2	Ледь помітні	2
Бідний (менше 20 видів)	1	Помітні	1

Таблиця 5

Інвентаризаційна відомість

№ п/п	Вид рослинного угруповання *	Назва виду, форми	Кількість екземплярів	Вік
1	2	3	4	5

Продовження табл. 5

№ п/п	Висота (см) та діаметр стовбура (м)	Форма та діаметр крони	Репродуктивні можливості: цвіте, плодоносить (цв., пл.)	Стан: здорове, хворе, всихаюче (зд., хв., вс.)	Координати (для території більше 6 га)
6	7	8	9	10	11

* Примітка. Вид рослинного угруповання (масив, куртина, група, алея, гай, живопліт, зелена стіна та ін.) Таблицю краще не розбивати, а розташувати у альбомному форматі.

Таблиця 6

Асортимент дерев і кущів (зведена відомість)

№ п/п	Вид, форма	Кількість екземплярів
	Українська назва, латинська назва	
	Деревні хвойні види (за алфавітом) Деревні листяні види (за алфавітом) Кущі хвойні (за алфавітом) Кущі листяні (за алфавітом) Ліани (за алфавітом)	

Таблиця 7

Характеристика квітників

№ п/п	Вид, сорт рослини	Колір	Строки цвітіння	Вид квітника

Таблиця 8

Характеристика газонів

Категорія газону	Вид газону	Види, % у суміші	Примітка

4.3.3. Вирощування культури на місці постійного зростання.

Викладається методика підготовки ґрунту під культуру, садіння з врахуванням екологічних вимог, підживлення, полив тощо.

4.3.4. Хвороби і шкідники. Надається характеристика хвороб і шкідників культур з розрахунками частоти їх зустрічаємості, засоби боротьби з ними. Проводиться фітопатологічна експертиза. Зразок заповнення бланків наведено у додатках (додаток 5–7).

4.4. Технологічна карта виробництва садивного матеріалу вказаної форми (перелік агротехнічних прийомів із зазначенням необхідних матеріалів, трудових ресурсів та механізмів). Здійснюється згідно образчикам, враховуючі зміни цін на технологічні операції, насіння, садивний матеріал тощо.

В кінці розділу 4 студент критично вказує на недоліки в технології вирощування культури у даному господарстві, сильні боки вирощування, звертає увагу на новітні технології, надає власні рекомендації з покращання процесу.

При проходженні практики в лісовому господарстві, заповіднику, розсаднику, лісопарку окремі етапи створювання насаджень, технології вирощування садивного матеріалу слід ілюструвати фотографіями, схемами, рисунками, таблицями.

5. Науково-дослідна робота. У цьому розділі висвітлюються результати науково-дослідної роботи, яка була виконана згідно з індивідуальним завданням.

6. Охорона праці. Охорона праці та техніка безпеки при виконанні робіт на підприємстві. Аналіз виробничого травматизму. Вимоги безпеки під час проведення робіт, пов'язаних з проходженням практики. Заходи поліпшення охорони праці.

7. Охорона навколишнього середовища. Вплив агротехнічних операцій з вирощування культури або проектних рішень на зміни довкілля. Пропозиції з його оптимізації. Формування екологічної культури населення.

8. Графічні матеріали. В графічній частині звіту надаються такі матеріали:

- *карти* досліджуваної території з нанесенням на них джерел викидів і скидів, виділенням пріоритетних джерел забруднення повітряного та водного басейнів.
- *роза вітрів* – це графічне зображення повторюваності напрямків, швидкості вітру в даному пункті за певний період (рік, сезон, місяць, декада тощо). Роза вітрів являє собою векторну діаграму, довжина променів якої пропорційна повторюваності по румбах. Повторюваність по румбах помічається цифрою на промені, а повторюваність штилів помічається в центрі кола рози.
- *генеральний план об'єкту* (розміщення парників, розсадників, теплиць тощо).

Висновки і пропозиції

Використана література

У висновках і пропозиціях практикант викладає особисті висновки про діяльність організації, в якій він проходив виробничу практику і вносить пропозиції, які, на його думку, варто впроваджувати для покращення її роботи. Пропозиції повинні бути конкретними та реальними для умов даного господарства.

В процесі написання звіту з практики в залежності від місця її проходження необхідно проаналізувати роботи, що стосуються закріплення матеріалу з курсів „Дендрологія”, „Фітопатологія”, „Ентомологія”, „Лісознавство”, „Квітникарство”, „Рослини закритого ґрунту”, „Рослини закритого ґрунту”, „Декоративне розсадництво з основами насінництва”, і ці матеріали викласти у відповідних пунктах звіту.

4. ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ТА ЙОГО ЗАХИСТ

4.1. Вимоги до оформлення звіту

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Форма звітності студента за виробничу практику – це подання письмового звіту. Форма титульного аркуша та схема заповнення робочого щоденника практики наведені у додатках. Звіт і щоденник перевіряється керівником практики від установи, де студент проходив практику, підписується. Всі підписи останнього обов’язково повинні бути завірені печаткою. До звіту подається характеристика студента щодо його професійних властивостей, видана керівником установи – місця проходження практики.

Письмовий звіт, щоденник, характеристика подаються на рецензування керівнику від університету. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання (згідно структури звіту).

Звіт з виробничої практики пишуть українською мовою на одному боці аркуша одностороннього білого паперу формату А4 (210×297 мм) і подають надрукований у комп’ютерному виконанні з використанням редактора Word.

Тип шрифту – Times New Roman Cyr. Розмір шрифту – 14 пт., через 1,5 інтервали. Поля на сторінках: ліворуч – 3,0 см, праворуч – 1,0 см, зверху та знизу – 2,0 см. Приклад оформлення титульного листка наведено в додатках.

Латинські назви рослин виділяють курсивом і при першому згадуванні вказують автора, наприклад: вістерія китайська (*Wisteria sinensis* (Sims) Sweet), бузок звичайний (*Syringa vulgaris* L.).

У ньому повинні бути виконані всі завдання, передбачені програмою практики. У звіті і щоденнику студент поміщає схеми, рисунки, діаграми, фотографії, на які повинні бути посилання у тексті.

4.2. Порядок і строки захисту звіту з виробничої практики

Звіт із виробничої практики захищається студентом перед комісією, призначеною деканатом. На захисті присутні члени кафедри, керівники практики. Комісія приймає звіт з практики у студента згідно графіку.

Після доповіді студента, яка триває до 5-7 хвилин, члени комісії та інші члени кафедри задають питання за матеріалами захисту. Увага також приділяється і характеристиці студента керівником від установи, де він проходив практику.

Оцінювання виробничої практики прирівнюється до оцінювання теоретичного навчання і враховується при підведенні підсумків успішності студентів. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписами членів комісії.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом і керівником практики.

Студент, який отримав незадовільну оцінку з практики у комісії, відраховується з університету. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практичного навчання студентів – на конференції студентів, на яку запрошують керівників і фахівців господарств (баз практики).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоус В.І. Декоративне садівництво (основи квітникарства, дендрології та озеленення). — Умань, 2005. — 296 с.
2. Гордієнко М. І., Фесюк А.В., Маурер В.М., Гордієнко Н. М. Лісові культури: Підручник для вищих навчальних закладів / За ред. проф. М.І. Гордієнка. — К.: ІСДО, 1995. — 344 с.
3. Заянчук В. Я. Дендрологія. Підручник для студ. вищих навч. закладів. — Львів: Априорі, 2008 – 538 с.
4. Завада М. М. Лісова ентомологія: Підручник / М.М. Завада, А. І. Гудзій, М. В. Білоконь: Нац. Ун-т біоресурсів і природокористування України. — Київ: Аграр медіа груп, 2010 – 404 с.
5. Маурер В.М. Декоративне розсадництво / Навчальний посібник. — Вінниця: Нова Книга, 2007. — 264 с.
6. Погребняк П. С. Лісова екологія та типологія лісів. — К.: Наук. Думка, 1993. — 496 с.
7. Приходько С. Н. Декоративні рослини відкритого і закритого ґрунту. — К.: Наук. Думка, 1985. — 406 с.
8. Цирулюк А. В. Лісова фітопатологія. — К.: КВІЦ, 2008. — 464 с.

ДОДАТКИ

ДОГОВІР № _____ про спільну діяльність

м. Кам'янець-Подільський

« ____ » _____ 20__ р.

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет» (далі – Сторона 1), в особі ректора ІВАНИШИН Володимира Васильовича з однієї Сторони, що діє на підставі

Статуту ЗВО «ПДУ», та _____
(найменування підприємства, організації, установи)

(далі – Сторона 2), в особі _____,
(посада, прізвище та ініціали)

що діє на підставі _____ разом іменовані як
(статут підприємства, розпорядження, доручення)

Сторони, уклали цей Договір про наступне:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Відповідно до умов цього договору Сторони зобов'язуються співпрацювати в напрямку навчальної, навчально-методичної, науково-дослідної роботи, інформаційних та консультативних послуг, взаємного обміну досвідом і підвищення кваліфікації з метою покращення якості підготовки фахівців, закріплення теоретичних знань та їх практичного застосування на виробництві.

1.2. Враховуючи взаємну зацікавленість, Сторони домовляються спільно діяти з метою об'єднання зусиль у вирішенні завдань і проблем проходження практики здобувачів вищої освіти Університету. Сторони володіють рівними правами щодо прояву ініціативи у проведенні конкретних наукових досліджень та користуванні результатами досліджень. Жодні положення цього договору не можуть тлумачитись як обмеження у співробітництві між сторонами в будь-яких інших сферах діяльності.

2. НАПРЯМКИ СПІВПРАЦІ

2.1. Надання взаємної можливості проведення лекцій, семінарів та навчань за участю фахівців Сторін, з метою вдосконалення проходження виробничої практики.

2.2. Взаємна участь у формуванні тем курсових, дипломних та кваліфікаційних робіт, програм практик та окремих курсів підготовки.

2.3. Розробка ефективних методів мотивації і стимулювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, проведення конкурсів, семінарів та конференцій.

2.4. Співпраця у науково-дослідній і конструкторсько-технологічній роботі, сприяння організації спільних науково-дослідних лабораторій та експериментально-виробничих дільниць.

2.5. Надання можливості підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників і фахівців підприємства у відповідних підрозділах Сторін.

2.6. Організація стажувань випускників і проведення всіх видів практики для здобувачів вищої освіти Сторона 1 на базі Сторони 2.

2.7. Співпраця в інших напрямках на основі взаємної зацікавленості Сторін.

2.8. Сторони користуються незалежністю щодо власної діяльності.

3. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СТОРІН

3.1. Сторона 1 зобов'язується:

- призначити контактну особу (групу осіб), яка буде відповідальною за зв'язок і співпрацю з Стороною 2 та надання Стороні 2 необхідної інформації, яка не є конфіденційною;
- враховувати пропозиції Сторони 2 при складанні навчальних планів підготовки фахівців та робочих програм, які стосуються вибіркових дисциплін і спецкурсів;
- на запит Сторони 2 надавати інформацію про навчальні плани Сторони 1, програми стажувань, практик та іншу інформацію, яка не є конфіденційною, щодо здобувачів вищої освіти, з якими укладатиметься договір про проходження практики (стажування);
- забезпечувати якісне виконання індивідуальних планів для цільової підготовки здобувачів вищої освіти;
- забезпечувати цільове використання наданого Стороною 2 для розвитку матеріально-технічної бази Сторони 1 устаткування та обладнання;
- забезпечувати керівництво та проведення практик здобувачів вищої освіти на базі згідно із взаємно погодженими програмами;
- сприяти Стороні 2 у проведенні, обумовлених цим договором (чи додатковими угодами), спільних заходів з Стороною 1;
- дотримуватись умов, що ставляться Стороною 2 до кожного виду співпраці, спільно розроблених та затверджених Сторонами положень про порядок проведення практик, стажувань та інших видів співпраці.

3.2. Сторона 2 зобов'язується:

- призначити контактну особу (групу осіб), яка буде відповідальною за зв'язок і співпрацю з Стороною 1 та надання Стороні 1 необхідної інформації, яка не є конфіденційною;
- на запит Сторони 1 надавати необхідну інформацію про Сторону 2, що не є конфіденційною;
- за взаємним погодженням брати участь у розвитку матеріально-технічної бази Сторони 1, створенні та облаштуванні устаткуванням галузевих науково-дослідних лабораторій, експериментально-виробничих дільниць тощо;
- за взаємним погодженням надавати Стороні 1 матеріально-технічну базу Сторони 2 для якісної теоретичної та практичної підготовки фахівців;
- за взаємним погодженням забезпечувати керівництво та проведення стажувань і практики здобувачів вищої освіти на базі згідно із взаємно узгодженими зі Стороною 1 програмами і тематиками;
- допомагати Стороні 1 у проведенні обумовлених цим договором (чи додатковими угодами) спільних заходів;
- дотримуватись умов, що ставляться Стороною 1 до кожного виду співпраці, спільно розроблених та затверджених Сторонами положень про порядок проведення практик, стажувань та інших видів співпраці.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ТА ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

4.1. Сторони несуть відповідальність за діяльність у рамках цього договору в межах

взятих на себе зобов'язань і в порядку, передбаченому законодавством України.

4.2. Усі спірні питання, які виникають між Сторонами, вирішуються шляхом переговорів з урахуванням прав та інтересів Сторін.

5. ІНШІ УМОВИ

5.1. Для забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти до проходження практики (стажування) підприємства, установи, організації можуть вносити кошти на рахунок Сторони 1 (благодійні внески).

5.2. Сума коштів, які можуть бути внесені на рахунок Сторони 1, як благодійний внесок, узгоджується Сторонами у кожному випадку окремо.

5.3. Перелік видів співпраці й обов'язків Сторін не є вичерпним і може бути доповнений або переглянутий за згодою Сторін, що оформляється додатковими угодами.

5.4. Даний договір вважається укладеним і набирає чинності з дати його підписання Сторонами та скріплення підписів печатками.

5.5. Термін дії даного договору п'ять років.

5.6. Кожна із Сторін за власним бажанням може розірвати цей договір в односторонньому порядку, попередивши про це іншу Сторону у письмовій формі за 30 календарних днів до дати, з якої пропонується припинити договір.

5.7. Зміни і доповнення до даного договору, а також усі додаткові угоди, додатки до нього вважаються дійсними лише в тому випадку, якщо вони мають письмову форму і підписані уповноваженими представниками обох Сторін та скріплені їх печатками.

5.8. Цей договір складений при повному розумінні Сторонами його умов і термінології українською мовою у двох ідентичних примірниках, які мають однакову юридичну силу, – по одному для кожної зі Сторін.

6. РЕКВІЗИТИ ТА ПІДПИСИ СТОРІН

Заклад вищої освіти

«Подільський державний університет»

32316, Хмельницька обл.,
м. Кам'янець-Подільський
вул. Шевченка, 12
Тел. (03849) 7-62-85
E-mail: main@pdatu.edu.ua

Ректор _____ Володимир ІВАНИШИН
М.П.

Керівник _____
М.П.

Додаток 2

Договір № _____ про проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти

м. Кам'янець-Подільський «_____» _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони Заклад вищої освіти «Подільський державний університет» (далі – Університет), в особі завідувача виробничої практики Галини ГАЛИЦЬКОЇ, що діє на підставі Довіреності № 01–14/301 від 01 вересня 2022р., і з другої сторони (далі –

(база практики) _____,

(назва підприємства, організації, установи)

в особі _____, що діє на підставі _____
 (посада, прізвище, ініціали) (статуту, розпорядження, доручення)
 уклали між собою договір про проведення виробничої практики :
 Здобувач вищої освіти _____

1. База практики (підприємство, організація, установа) зобов'язується:

1.1. Прийняти здобувачів вищої освіти на практику згідно навчального плану

№ з/п	Шифр, спеціальність	Курс	Форма навчання	Вид практики	Строки практики	
					початок	закінчення

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити необхідні умови для виконання практикантами програми практики. Не допускати їх залучення на посади і роботу, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Надати можливість практикантам користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, технікою та документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.5. Забезпечити здобувачам вищої освіти умови безпечної праці на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці. Забезпечити спецодягом, запобіжними засобами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами, встановленими для штатних працівників.

1.6. Після закінчення практики дати характеристику, в якій відобразити професійну підготовку здобувача вищої освіти, його відношення до покладених обов'язків, якість підготовленого ним звіту.

1.7. Забезпечувати облік виходу до місця проходження практики здобувачам вищої освіти. Про порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку, інші порушення повідомляти Університет.

1.8. Додаткові умови _____

2. Університет:

2.1. За місяць до початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше, ніж за тиждень – список здобувачів вищої освіти, які направляються на практику.

2.2. Призначити керівником практики від Університету кваліфікованих НПП.

2.3. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо такі сталися зі здобувачами вищої освіти.

3. Відповідальність Сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з чинним законодавством України про працю.

3.2. Усі суперечки, що виникатимуть між Сторонами, вирішуються в установленому порядку.

3.3. Договір набуває чинності з дати його підписання Сторонами та скріплення підписів печатками і діє до завершення терміну практики.

3.4. Договір складено у двох примірниках, які мають однакову юридичну силу, – по одному для кожної зі Сторін.

4. Юридичні адреси сторін:

Заклад вищої освіти

«Подільський державний університет»

База практики

32316, Хмельницька обл.,
м. Кам'янець-Подільський
вул. Шевченка, 12
Тел. (03849) 7-62-85
E-mail: main@pdatu.edu.ua

М. П. _____ Галина ГАЛИЦЬКА
(підпис)

М.П. _____
(підпис) (Керівник)

«_____» _____ 20__р.

«_____» _____ 20__р.

Заклад вищої освіти
«Подільський державний університет»
 32316, Хмельницька обл.
 м. Кам'янець-Подільський
 вул. Шевченка, 12
 Тел. (03849) 7-62-85
 E-mail: main@pdatu.edu.ua

Додаток 3

КЕРІВНИКУ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Додаток 3

Завізувати у закладі вищої освіти не пізніше як через десять днів після завершення практики

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

/є підставою для зарахування на практику/

Згідно з угодою від «__» _____ 20__ року № ____, яку укладено з

_____ (повне найменування підприємства, організації, установи)
 направляємо на практику здобувачів вищої освіти ____ курсу, які навчаються за спеціальністю

Назва практики _____

Строки практики з «__» _____ 20__ року
 по «__» _____ 20__ року

Керівник практики від кафедри _____

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ

(підпис)
 Галина ГАЛИЦЬКА

М.П. _____ Завідувач виробничої практики

Кутувий штамп
 організації, установи)

ПОВІДОМЛЕННЯ

Здобувач вищої освіти _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (інститут/факультет)

_____ (курс, освітній ступінь, спеціальність)

прибув «__» _____ 20__ року до

_____ (назва підприємства, організації, установи)
 і приступив до практики. Наказом по підприємству (організації, установі) від «__»
 _____ 20__ року № ____. Здобувач вищої освіти _____

зарахований на посаду _____ (практикантом, штатну роботу, дублер)

Керівником практики від підприємства (організації, установи) призначено

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник підприємства (організації, установи)

_____ (підпис) _____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)
 Печатка (підприємства, організації, установи) «__» _____ 20__ року
 _____ (дата завершення практики)

Керівник практики від закладу вищої освіти

(підпис)
 «__» _____ 20__ р.

М.П. _____ Завідувач виробничої практики

Галина ГАЛИЦЬКА

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

Здобувач вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут/факультет _____

Кафедра _____

освітній ступінь _____

спеціальність _____

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

()

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики						Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Керівники практики:

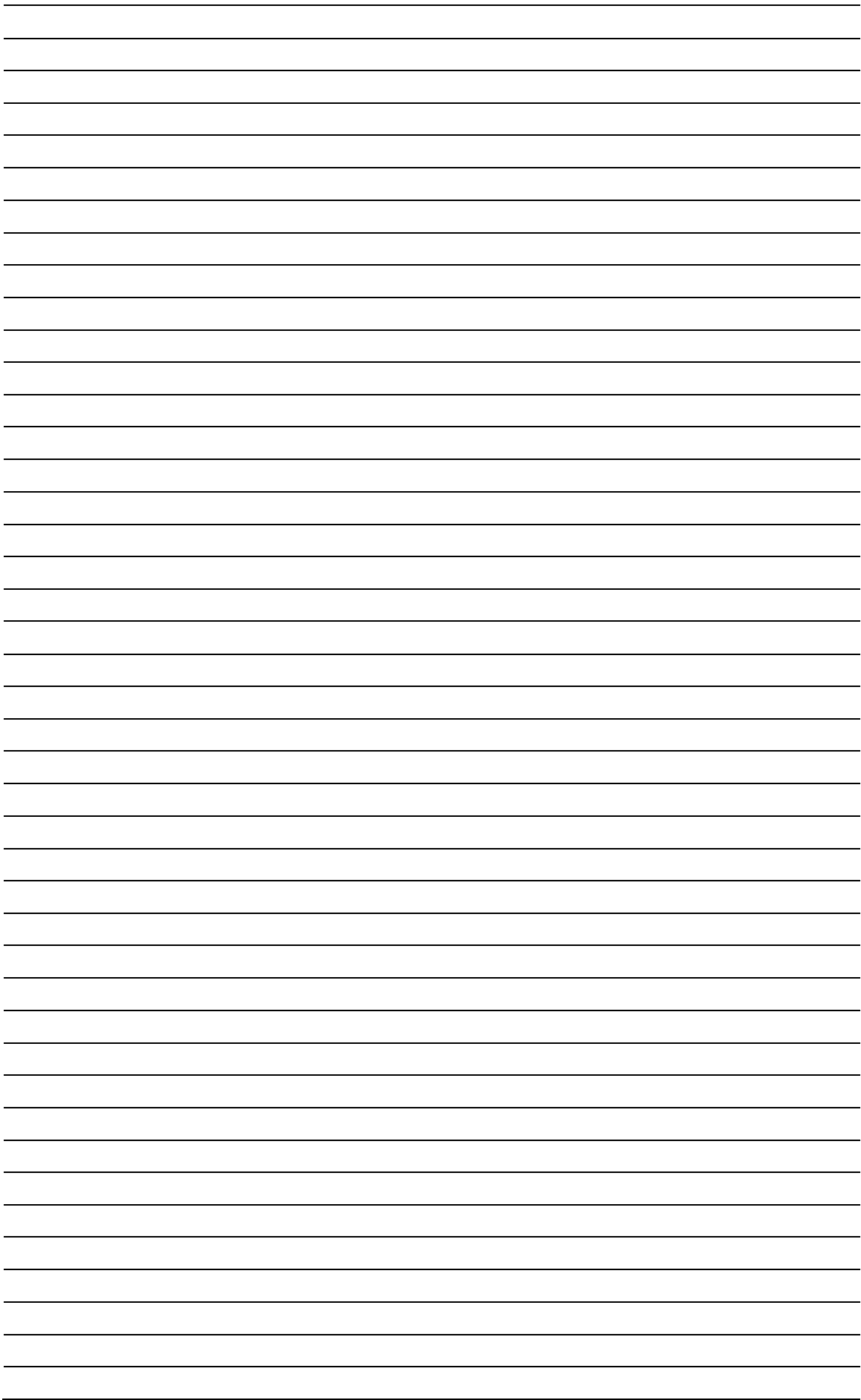
від кафедри _____
(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації,
установи _____
(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Lined writing area consisting of multiple horizontal lines.

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти про проходження практики

Дата складання заліку „_____” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від закладу вищої освіти

(підпис)

(прізвище та ініціали)

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»**

Факультет/інститут
Кафедра

**ЗВІТ
про проходження виробничої практики**

Виконав(ла):

здобувач освітнього ступеня

«Бакалавр»денної (заочної) форми
навчання

спеціальності 206 «Садово-паркове
господарство»

освітньо-професійної програми: садово-
паркове господарство

ІВАНОВ Іван Іванович

Керівник практики від кафедри:

д.с.-г.н., професор

ІВАНОВ Іван Іванович

Оцінка захисту:

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Шкала ECTS _____

«_____» _____ 20

_____ р.

Члени комісії

(підпис) _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис) _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис) _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

м. Кам'янець-Подільський, 20__

